

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: 32 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

31. maj 2022
Sagsnr.: 22/10962

I forbindelse med behandlingen af (L 157) Forslag til Lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og lov om de gymnasiale uddannelser (Kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser) har udvalget i brev af 25. maj 2022 efter ønske fra Ellen Trane Nørby (V) stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 122:

"Ministeren bedes redegøre for, hvorfor ministeren ikke mener, at lovforslaget medfører indirekte/direkte diskrimination, og der derfor ikke redegøres for sammenhængen til menneskerettighederne i lovforslaget."

Svar:

Der henvises til høringsnotat over lovudkast til L 157 (bilag 1 til L 157), hvoraf følgende fremgår:

"For så vidt angår det anførte om lovforslagets overensstemmelse med menneskerettighederne bemærker ministeriet, at lovforslaget efter ministeriets vurdering er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK).

EMRK artikel 14 indeholder et diskriminationsforbud, hvorefter nydelsen af de i konventionen anerkendte rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller ethvert andet forhold.

Anvendelsesområdet for EMRK artikel 14 er begrænset derved, at bestemmelsen er accessorisk til konventionens øvrige bestemmelser. Hvis den foreliggende situation ligger inden for en anden bestemmelses anvendelsesområde (f.eks. artikel 2 i første tillægsprotokol til EMRK om retten til uddannelse), indebærer artikel 14 et forbud mod usaglig forskelsbehandling.

Efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (EMD's) praksis indebærer bestemmelsen, at personer i sammenlignelige situationer som udgangspunkt skal behandles ens, og at forskelsbehandling kun er berettiget, hvis den har et legitimt formål og samtidig står i et rimeligt forhold til dette formål.

Det er ministeriets opfattelse, at lovforslaget kan gennemføres inden for rammerne af EMRK artikel 14 sammenholdt med artikel 2 i første tillægsprotokol til konventionen. Det bemærkes i den forbindelse indledningsvis, at den foreslåede ordning lægger op til, at fordelingen af de enkelte ansøgere foretages på baggrund af ansøgernes forældreindkomst eller transporttid. Den foreslåede ordning indebærer således, at børne- og undervisningsministeren opdeler landet i zoner, og at en zone er en fordelingszone, når forskellen mellem forældreindkomsten for tilgæede elever på mindst en af de gymnasiale uddannelser på institutioner, hvis institutionen ikke har afdelinger, eller afdelinger i zonen og forældreindkomsten for elever med bopæl i zonen, som er tilgæet en gymnasial uddannelse, overstiger en grænse, som fastsættes af børne- og undervisningsministeren. Øvrige zoner er afstands zoner, jf. lovforslagets § 1, nr. 7 (lovens § 11 d). Fordelingen af ansøgerne i fordelingszoner sker efter forældreindkomst og i afstands zoner efter transporttid, jf. lovforslagets § 1 nr. 7 (lovens §§ 11 b og 11 i).

Det bemærkes endvidere, at den foreslåede ordning for kapacitetsfastsættelse ikke indebærer, at de enkelte ansøgere fordeles på baggrund af deres herkomst. Det følger således bl.a. af lovforslaget, at børne- og undervisningsministeren inden fristen for at søge om optagelse på en gymnasial ungdomsuddannelse kan beslutte at flytte dele af kapaciteten til et eksisterende uddannelsesudbud fra en institution eller afdeling til en anden institution eller afdeling for at understøtte en balanceret elevsammensætning, herunder til en institution eller afdeling, der ikke udbyder uddannelsen i forvejen, jf. lovforslagets § 1, nr. 4 (lovens § 8 b), og det fremgår bl.a. af bemærkningerne hertil, at bestemmelsen f.eks. kan anvendes i en situation, hvor den foreslåede model ikke i tilstrækkelig grad kan understøtte, at der sker et fald i antallet af afdelinger, som har en høj andel af elever i 1.g. eller 1. hf. med ikke-vestlig herkomst.

*Det er vurderingen, at en ordning, der fordeler de enkelte ansøgere i fordelingszoner på baggrund af forældreindkomst (dvs. socioøkonomisk baggrund), forfølger et legitimt formål. Som det fremgår af lovforslaget, er formålet med den foreslåede ordning således bl.a. at understøtte en balanceret elevsammensætning, da elevgrundlaget er ude af balance på en række gymnasiale uddannelsessteder. Det er endvidere vurderingen, at den foreslåede ordning må anses for egnet og proportional til at opnå formålet. Det bemærkes i den forbindelse, at EMD har fastslået, at staterne må indrømme en bred skønsmargin, når det drejer sig om generel økonomisk politik og samfundsmæssige forhold, jf. f.eks. EMD's dom af 12. april 2006 i sagen *Stec m.fl. mod Storbritannien*, pr. 52. Desuden kan der henvises til, at der i den foreslåede model for så vidt angår både afstands- og fordelingszoner fastsættes en maksimal transporttid på 60 minutter hver vej for tildeling af plads til ansøgere, som ikke får opfyldt et prioriteret ønske, jf. lovforslagets pkt. 3.2.2.*

For så vidt angår forbuddet mod forskelsbehandling i artikel 21 i Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder (Charteret) bemærkes det, at Charteret alene finder anvendelse over for medlemsstaterne, når de gennemfører EU-retten, jf. artikel 51, stk. 1. Det bemærkes i øvrigt for fuldstændighedens skyld, at det fremgår af Charterets artikel 52, stk. 3, at i det omfang Charteret indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved EMRK, har de samme betydning og omfang som i konventionen.

Efter ministeriets opfattelse giver lovforslaget ikke anledning til mere omfattende overvejelser i forhold til EMRK, smh. herved Justitsministeriets Lovkvalitetsvejledning, side 131, og ministeriet har således ikke fundet anledning til at redegøre herfor i lovforslaget.

Endelig er Børne- og Undervisningsministeriet naturligvis enig i, at lovforslaget vil skulle administreres i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser."

Med venlig hilsen

Pernille Rosenkrantz-Theil